

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๙

เปิดโลก

ทางฝั่งโน้น ทางประเทศลาวฝั่งทางโน้นก็น้ำท่วมเหมือนกัน แม่น้ำโขงท่วมเหมือนกัน ปีกลายนี้ก็จมไปเยอะว้างนี้ ปีนี้ค้อยยังชั่วหน่อย นำสงสารเหมือนกันกับทางเรา คือแม่น้ำโขงมานี้มันไหลออกทั้งสองฟากเลย ท่วมนาเขาหมด ปีกลายนี้แทบไม่ได้กินกันว้างนี้ เพราะฉะนั้นถึงอดอยากมากปีนี้ มาชนข้าวใหม่นี้ค้อยยังชั่ว ปีนี้น้ำไม่ค้อยท่วมนักพออุพอไถกันบ้าง อีกสักวันสองวันข้าวเราก็จะไปถึง ๑๕๐ ตันเอาไปเข้าในเขา ผ้าห่มไม่ได้มากมีหมิ่นฝืน ของเราหกพัน ของเสีย..สี่พัน เป็นหมิ่นหนึ่ง ผ้าห่มตีหนา อันนี้จะเข้าไปในเขาทั้งหมดเลย เข้าไปในหุบเขา ๆ

ไปเห็นแล้วนำสงสาร เมื่อวานนี้ไปต้อนรับเหมือนพี่น้องเราอันเดียวทางเราเนี่ย แหมสวยงามมากนะ นั่นละก็ลูกชาวพุทธ..ลาว พี่นพินสัยดั้งเดิม แล้วเขาก็มีวัดเหมือนกัน อันนี้นสัยดั้งเดิมเหมือนเราเนี่ย การปกครองมาเปลี่ยนแปลงไม่กี่ปีมานี้ กิริยาภายในของเขาที่เป็นนสัยก็ฝึกลึกเป็นชาวพุทธเราเลย นั่งจี่เรียบริ้อย ยื่นอะไรให้ยกมือไหว้เสียก่อนแล้วค้อยรับ ๆ ไปเห็นแล้วสงสาร

เมื่อวานนี้ไม่ได้เอาของไปอะไรมากนัก เต็มรถพอดี ข้าวเอาไป ๑๐ ถุงไปให้เฉพาะโรงพยาบาล ผ้าห่มก็ไม่กี่สิบผืนแหละ เพราะมันเต็มรถพอดีเต็มรถเลย แล้วก็แจกน้ำใจ เมื่อวานนี้ ก็บอกว่าเรามาให้น้ำใจกับพี่น้องทั้งหลาย ให้พวกพยาบาล หมอทั้งหมด ให้คนละห้าพัน ๆ เฉพาะเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลนั้น ๙๒ คนให้คนละห้าร้อย ๆ แล้วคนไข้ให้ทุกคน ถ้าใช้หนักให้มากให้ห้าร้อย ถ้าใช้เบาธรรมดาให้คนละสามร้อย ๆ เด็กติดหลังแม่มาก็ให้ร้อยหนึ่ง ส่วนมากเด็กมันติดหลังแม่มาให้ร้อยหนึ่ง ๆ ยังไม่จุใจเรา ให้เท่านั้นยังไม่จุใจในน้ำใจของเราที่มีต่อพี่น้องที่เป็นคนจนทั้งหลาย เรายังจะคิดอีกอาจจะเพิ่มอีก ไปคราวหน้าจะเข้าน้ำใจอีก

โห ยิ้มแย้มแจ่มใส มาพูดสั่งเสียกับเราเนี่ยนะ ให้มีอายุมันขวัญยืน แล้วให้นิมนต์กลับมาอีก ให้กลับมาเยี่ยมเขาอีก นั่งเป็นดับอยู่นะ เขามาหมดนั่นแหละ เจ้าหน้าที่มาหมดเลย กิริยาเรียบเหมือนเราไม่มีผิดอะไรเลย พูดนี้ประนมมือเรียบ เพราะเขาเพิ่งมีผู้ปกครองใหม่ ๆ นี้ ผู้ปกครองใหม่เขาคงจะคิดใหม่ตามเราสังเกตดูนะ แผนการเดิมนั้นไม่ค้อยได้ผลคนเดือดร้อนมาก เขาเลยวางแผนการใหม่ทำ เราดูเฉย ๆ ไม่ได้ไปคั่นคว่ำอะไร ดูเดี๋ยวนี้จะอ่อนลงทางศาสนามากที่สุด เวลานี้แหละ เพราะทำเป็นข้าศึกต่อศาสนามันเป็นภัยต่อโลกนี้แหละ ไม่ใช่ธรรมดา ถ้าลงเป็นภัยต่อศาสนาแล้วต้องเป็นภัยต่อโลก เพราะศาสนาเป็นหัวใจของ

โลก ใครมีศาสนาที่ไหนใครก็อบอุ่นตามอำนาจวาสนาของตัวเอง ถ้าไม่มีศาสนาเลยมีแต่ร่างกายของเรานี้ไม่มีความหมายอะไรเลย เอาอันนี้ไปทับจิตใจก็ทับไม่ได้ซิ มันเดือดร้อนทั่วทั้งโลกนี่จะว่าไง

เขาคงจะคิดตามความรู้สึกของเรานะ คงคิดเปลี่ยนแปลงใหม่ไม่ให้อ่อนแอทางด้านจิตใจ เพราะเรื่องศาสนาเป็นความรุนแรงทางด้านจิตใจมากที่สุดเลย กระทั่งทั่วโลก โลกเป็นไฟ ถ้าลงจะเข้มแข็งหรือว่าเข้มข้มมากกว่านั้นไปอีกโลกนี้ต้องเป็นไฟ ศาสนานี้ทำลายไม่ได้เพราะเป็นจิตใจของคน ประการหนึ่งศาสนานี้มีมาเป็นพื้นฐานจริง ๆ เช่นพุทธศาสนา พุทธศาสนานี้มีมากี่กัปกี่กัลป์มีมาเป็นคูโลกคู่สงสารมาตลอด พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ตลอดเรื่อยมา นี่เป็นความจริงมาตั้งแต่เดิม อันนี้เป็นศาสนาหลักใหญ่ของโลกกว้างนั้นเออะ ศาสนาเหล่านั้นก็ปลีกย่อยไปตามลัทธิของตนผู้เป็นเจ้าของศาสนาก็เป็นคนมีกิเลส แต่ส่วนพุทธศาสนาเราเจ้าของศาสนานี้เป็นผู้สิ้นกิเลส ต่างกันตรงนี้ เป็นสัจธรรมด้วย ทรงรู้เองเห็นเอง ตรัสรู้ธรรมด้วยความบริสุทธิ์ใจ นำมาสั่งสอนโลกด้วยความแจ่มชัดราวดาวกระจ่าง ผิดกันตรงนี้

แต่อย่างไรก็ตามเรื่องศาสนานี้ย่อมเป็นที่ยึดของใจ ก็มีธรรมแทรกอยู่ในนั้นเรื่องศาสนา เพราะฉะนั้นจึงทำลายศาสนานี้ โอ๊ย ทำลายไม่ได้ ถ้าลงทำลายศาสนาแล้วก็เท่ากับทำลายโลกทั้งโลกให้จ๋มไปเลย เป็นไฟไหม้โลก ศาสนาเป็นคู่เคียงกับใจ นี่เราคิดว่าคงจะอ่อนลงรับกันกับนี้กับทางด้านจิตใจ แล้วประการหนึ่งที่เราไปทำนี่ก็เป็นประโยชน์อันหนึ่งสำหรับการประสานระหว่างชาติต่อชาติได้เป็นอย่างดี และประการสำคัญก็คือว่าศาสนานี้ถูกตำหนิจากฝ่ายตรงกันข้ามว่าเป็นส่วนเกิน พระนี่เป็นส่วนเกิน อาศัยชาวบ้านเขากินไม่ได้ ทำประโยชน์อะไร ทีนี้เวลามันออกรับกันก็อย่างที่เรากำลังทำไปนี่ พระเป็นส่วนเกินหรือไม่เกิน พระทำประโยชน์ให้โลกหรือไม่ให้ดู อันนี้มันก็รับกัน ก็ทำให้จิตที่เป็นอย่างนั้นยุบยอบลงไป

เพราะศาสนาจริง ๆ นี่ทำประโยชน์ให้โลกไม่มีอะไรเกินละ ทางด้านจิตใจ เรียกว่าชาร์จแบตเตอรี่ ธรรมะเข้าสู่ใจ ใจมีกำลังแล้วทำอะไรดีหมด เรียกว่าชาร์จแบตเตอรี่คือหัวใจกับธรรม ถ้าไม่มีธรรมเลยมีแต่โลกล้วน ๆ นี่เป็นพื้นเป็นไฟ ไม่ว่าใครก็ตาม ใครจะโอ้อวดว่าตัวมันมีศรีสุข มียศถาบรรดาศักดิ์สูงขนาดไหนก็ตามก็มีแต่ลมปากไม่ใช่ของจริงของจริงคือธรรมภายในใจ ชาร์จแบตเตอรี่ ต่างคนต่างมีศีลมีธรรม ต่างคนต่างมีหิริโอตตปะภีเกรงใจกัน มีความเสียสละให้อภัยกันได้ นี่เรื่องของธรรม แล้วโลกก็อยู่ได้เป็นผาสุกถ้ามีธรรมเข้าแทรกแล้วนะ ถ้าไม่มีธรรมแล้วไม่ได้

เพราะฉะนั้นศาสนาจึงเป็นของจำเป็นมากสำหรับหัวใจของโลก เว้นศาสนาไม่ได้ แม้แต่คนเขาอยู่ในป่าในเขาลึก ๆ ที่ไหน เขาอยู่ไหนก็ตามเขาก็ยังมีศาสนาประจำของเขา เป็นเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจเขาได้เป็นอย่างดี มีที่ยึดที่เกาะ ถ้าไม่มีเลยนี้ไม่ได้

เมื่อวานนี้เขาก็ขอ ทางข้างในลึก ๆ ทางภูเขานั้นก็มีโรงพยาบาลเขาเรียกพงศาลี ทางทิศเหนือ เขามาขอตึกสักหลังหนึ่งเมื่อวานนี้ เขาสั่งมากับหมอ พวกเจ้านายเขาจะสั่งมากับหมอมที่โรงพยาบาลนั้นให้ติดต่อขอเรา เราก็บอกให้เขียนแปลนมาเลยเราให้เรากว่านั้น ให้เขียนแปลนมา ขนาดกว้างแคบสั้นยาวขนาดไหนสูงต่ำขนาดไหนก็ให้เขียนแปลนมาพอเราได้ดูแปลน แต่เรื่องอนุญาตนี่อนุญาตแล้วว่าให้ เราบอกว่าเราให้ บอกให้ไปติดต่อกับคุณ.. ให้เป็นผู้ประสานงานสร้างตึกทุกแห่ง ๆ ก็คุณ...เป็นคนประสานงาน เป็นคนสั่งการสั่งงานทำ

ตึกเราก็ไปดูแล้วเมื่อวานนี้เรียบบร้อยดีสวยงามมาก เขาก็ชอบใจกันมากตึกของเรา ทำด้วยน้ำใจของพระเจ้าจริง ๆ ไม่ให้มีคำต้องติ ให้ทำตามแบบตามแปลนนั้นเลยไม่ให้เคลื่อนคลาด เราสั่งไว้เด็ดขาดเลย เคลื่อนคลาดไม่ได้ ต้องให้ตรงเป้งเลย เขาทำตึกอย่างนั้นละไปดูแล้วเมื่อวาน ไปดูทั้งสองหลังเลย ตึกใหญ่ โอ้โฮ กว้าง ขยายออกอีก คือตึกเก่าเขาไม่ได้ขยายทั้งสองปีก นี่ของเราขยาย แล้วทั้งสี่ด้านขยายทั้งหมดเลยมันถึงกว้างมาก กว้างมากจริง ๆ หลายห้อง จากนั้นเครื่องอุปกรณ์ก็จะมาละ นี่ก็คงถ้าผ่านกรฐินไปแล้วนี่เครื่องอุปกรณ์ก็มา รอพอให้งานนี้ผ่านไปก่อนเราบอก กำลังจุกกะหูกวุ่นวายเวลานี้ให้รอก่อนพอเสร็จนี้แล้วก็มาละของ

เครื่องอุปกรณ์ขาดตกบกพร่องตรงไหนเราจะให้ ให้เต็มกำลังความสามารถของเรา เพราะไปเห็นแล้วด้วยตา จนจริง ๆ ไม่มีอะไร ในห้องในทับไม่มีอะไรนี่ โอ้ย น่าสงสาร คนใช้เต็มนะเมื่อวานนี้ก็ดี ไปดูคนใช้หมดทุกรายเลยแหละ ไปดูแล้วก็แจกของหมดทุกรายเลย ไปเขาก็พาตระเวนไปดูในเมืองปากซันไปดูหมดเมื่อวานนี้ รถคันเราให้เขาเรากี่คันคันนั้นละไป รถแอมบูแลนซ์รถตู้สวยงาม เรากี่คันคันนั้นไปตระเวนเที่ยวหมดเลย ไปดูหมดเมื่อวานนี้รอบเมือง เมืองกว้างนะ ที่ว่างมากไม่เหมือนเมืองไทยเราแออัด แม้แต่ทุ่งนาเรายังแออัด เขานั้นว่างอยู่ในตัวเมือง ยังว่างเยอะ ไปดูรอบหมดแล้วเมื่อวานนี้ เขาพักตอนเที่ยง เขาก็กินถึงบ่ายสองโมง เหมือนเราพักเที่ยงแล้วก็บ่ายโมงไปทำงาน เขาก็กินเที่ยงบ่ายสองโมงเขาทำงาน เวลากำลังเขาก็กินเราไปเที่ยว พอจวนบ่ายสองโมงแล้วกลับมาพักก็พอดีเขามาพร้อมกันก็แจกของ กลับจากโน้นก็บ่ายสามโมงพอดีมาถึงนี้ห้าโมงครึ่ง รถวิ่งเร็วอยู่เมื่อวาน

เขาพอใจมาก ดูอากัปกริยารู้หมด พอใจยิ้มแย้มแจ่มใสทั่วหน้ากัน เขาก็ได้ดูตอนที่เราไปเดินรอบดูตึก เขาก็กินรอเราดู ไปดูรอบตึก ข้างในก็เปิดดูในห้องกว้างขวาง ๆ นั้นละต่อไปนี่เครื่องอุปกรณ์เราจะเข้าเต็มนะ เต็มในตึกนั้นหมดเลย เช่นเตียงนี่ก็ตั้ง ๗๐ เตียง เข้าในตึกใหญ่นั้นหมดเลย แล้วเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ เครื่องมือแพทย์อะไรก็จะเข้าที่นั่น ๆ ตามที่สั่งไว้แล้ว ก็จะมาพร้อม ๆ กันและไล่เสี่ยกันมาเรื่อย ๆ สร้างแต่ตึกไม่มีเครื่องอุปกรณ์ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เครื่องอุปกรณ์จึงเป็นของสำคัญในตึก เพราะฉะนั้นเราจึง

จะพยายามทำให้ เขาต้องการอะไรถ้าไม่สุดวิสัยของเราจริง ๆ เราจะพยายาม ตะเกียกตะกายหาไปให้ ทางเราเราก็ให้อยู่ตลอดอย่างนี้ ทางไทยเรานี้ก็ไม่ได้บกบางนะให้ ตลอดเหมือนกันกับทางโน้น แต่ก่อนทางโน้นไม่ได้ให้ ให้แต่ทางนี้ ทีนี้ก็แบ่งให้ทางโน้นให้ ทางนี้สองข้าง

ไปเห็นแล้วโอ๊ย น่าสงสารมากนะ แต่งตัวเรียบร้อยมีกฎมีระเบียบมีขนบธรรมเนียม ประเพณีดี อันนี้น่าชมไปดูแล้ว แต่งตัวเรียบร้อยไม่ว่าเด็กไม่ว่าผู้ใหญ่ พวกนักเรียนแต่ง แบบนักเรียนเขาก็เป็นพื้นเมืองเขา ผู้ใหญ่ก็พื้นบ้านพื้นเมืองของเขา ดูแล้วน่าดู คือมี ระเบียบมีกฎ ไม่สุ่มสี่สุ่มห้าเหมือนบ้านเมืองไทยเรา อันนี้มันพวกบ้า หลีกออกไปนี้พระอาจ จะแต่งตัวโก้หรูเหมือนกันนะ เราจึงอดคิดไม่ได้ต่อไปนี้พระเราก็จะโก้หรูเหมือนกัน หลวง ตาบัวจะเป็นเบอร์หนึ่งโก้หรูใหญ่เลย

อย่างนั้นละทำอะไรถ้ามีกฎมีแบบมีฉบับก็น่าดู ทำสุ่มสี่สุ่มห้าแสดงว่าจิตใจไม่มีหลัก จิตใจรวนเร จิตใจมีหลักมีที่เกาะที่ยึด มีแบบมีฉบับเกาะยึดแล้วก็ระเบียบอันเดียวกัน น่าดู เช่นนั่งก็นั่งเป็นระเบียบ เดินก็เป็นระเบียบ อย่างทหารเขาก็่าน่าดู ทำอะไรไม่มีระเบียบ ไม่ดี การแต่งเนื้อแต่งตัวเราเป็นชาวพุทธก็ขอให้คำนึงถึงชาวพุทธทางด้านจิตใจให้มาก ว่า ใจมีหลักมีเกณฑ์ ใจมีแบบมีฉบับ ใจมีผู้รักษา ใจมีผู้คุ้มครอง ไม่ใช่ใจรวนเรใจเร่วร้อนใจหา ที่ยึดที่เกาะไม่ได้ การกิริยาแสดงออกก็เป็นแบบไม่มีแบบไม่มีฉบับ เพราะหัวใจเลื่อนลอย นั้นมันสื่อถึงหัวใจ ถ้าใจของเรามีหลักมีเกณฑ์แล้วอะไรก็เป็นหลักเป็นเกณฑ์

ให้พากันระมัดระวัง การแต่งเนื้อแต่งตัวก็อย่าส่งเสริมกิเลสตัณหาราคะนี้มากนักจน เกินไป เวลานี้เมืองไทยเรานี้มันเลยเถิดแล้ว เฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมราคะตัณหาด้วยการ แต่งเนื้อแต่งตัว อันนี้แล้ว เราทำประโยชน์ให้โลก ผิดตรงไหนเราสอน อย่างนี้ไม่ดีก็ บอกไม่ดี มีกฎมีแบบมีฉบับก็น่าดูน่าชม อย่างวาบ ๆ หวาม ๆ วับ ๆ แวม ๆ นี่เป็นเรื่องส่งเสริมกิเลสราคะตัณหาให้กำเริบรุนแรงขึ้น แล้วจิตใจก็จะเป็นฟืนเป็นไฟขึ้นไปตาม ๆ กัน แล้วความร้อนก็ต้องวิ่งตามกันมากับสิ่งเหล่านี้แหละ เมื่อมีศีลธรรมเป็นเครื่องระงับดับกัน ไว้มันก็ออกด้วยความสวยงาม ถึงมีก็เหมือนไฟในเตาไม่ออกลุกลาม ไฟในเตาเราใช้เป็น ผลเป็นประโยชน์หุงต้มแกงอะไรได้ทั้งนั้น ถ้าออกนอกเตาแล้วไม่ได้นะ เผาไปหมดเลย

กิเลสก็เหมือนกัน ให้เตานั้นเหมือนกับธรรม ไฟพวกกิเลสตัณหาที่เป็นภัยนั้นนะให้ มันอยู่ภายใน นำมันออกมาใช้เท่าที่เป็นประโยชน์ เหมือนเราใช้ไฟในเตาของเราไม่ให้ ออกนอกเตา ถ้าออกนอกเตาไปแล้วเผาไหม้ไปได้หมด คิดดูชดดอกไฟกระเด็นไปติดผ้านี้เผา บ้านได้ทั้งหลัง เราจุดอะไรอยู่ในเตานี้มันกระเด็นออกนอกเตาไปเผาบ้านได้ทั้งหลัง ไฟ แดกมันกระเด็น นั้นละเพียงดอกไฟเท่านั้นก็เป็นพิษ ถ้าออกนอกเตาแล้วเป็นพิษได้ ถ้าอยู่ ในเตาแล้วใช้เท่าไรก็ได้ หุงต้มแกงได้หมด บ้านใดเมืองใดขาดไฟไม่ได้นะ ต้องมีไฟเป็น ประจำ ไฟดินแล้วเตียนนี้ยังมีไฟฟ้าอีก ไฟฟ้าเขาก็รักษาให้เป็นไฟในเตาเหมือนกัน ทำ

ประโยชน์ให้โลกได้มาก ถ้าออกนอกเตาแล้วเผาบ้านเผาเมือง

กิเลสตัณหาที่ให้มีอยู่ในเตา ให้มีศีลธรรมเป็นเครื่องรักษาไว้เสมอ อย่าให้มันติดมันดินจนเกินเหตุเกินผลไม่น่าดูน่าชม กิริยาแสดงออกเป็นเรื่องของกิเลสตัณหาออกหน้าออกตานี้ แหม เลวมากนะดูไม่ได้เลย เหมือนเมืองเรานี้เป็นเมืองสัตว์ ไม่ใช่เมืองคนเมืองมนุษย์เมืองพุทธศาสนา ให้มีเมืองพุทธศาสนาประจำตัว การแต่งเนื้อแต่งตัวให้มีภูมิระเบียบมีขนบธรรมเนียมอันดีงามสำหรับศีลธรรมส่งเสริม อย่าให้ทำลายศีลธรรม ส่งเสริมกิเลสด้วยการทำลายศีลธรรมไม่ใช่ของดี การทำลายศีลธรรมก็คือการทำลายตัวและคุณค่าของมนุษย์เรานั้นแหละ ไม่เป็นของดีของดีเลย ให้พากันระมัดระวังบอกลูกเต้าหลานหลานของเรา เอาเท่านั้นละ ต่อไปนี้จะให้พร วันนี้ออกพรรษาวันปวารณาทั่วประเทศ

ไปไหนก็ได้เทศน์อยู่นี้ตลอดไม่มีเวลานะ ไม่ว่างวันหนึ่ง ๆ การเทศน์ว่าการก็ไม่ว่าง การสงเคราะห์โลกก็ไม่ว่าง เราทำ จวนตัวของเราแล้วเราก็รีบทำ จวนตัวของเราที่จะออกจากโลกเราทำ เราตายอยู่ในโลกนี้ตายกองกัน ตายทับเขาทับเราวันนี้ก็ทับก็ทับแล้ว ที่นี้เราจวนตายแล้วเราจะไม่ตายแบบโลกตาย เราจะไม่ตายแบบเราเคยตาย เราเคยตายมาอย่างไรเราจะไม่ตายแบบนั้นอีกต่อไป เกิดซ้ำ ๆ ซาก ๆ จะไม่เป็นอย่างนั้นอีกต่อไป เพราะฉะนั้นเราจึงรีบทำประโยชน์ให้โลกด้วยความหวังใจ

เราไม่ได้หวังใจของตัวเองเอง ขอให้พี่น้องทั้งหลายจำคำนี้ไว้ให้ดี เราสอนด้วยความถอดหัวใจออกมาสอน เปิดออกเรื่อย ๆ นะ แต่ก่อนเราไม่เคยพูดแหละ หูหนวกตาบอดไปไปที่ไหนเราก็ไป เขาว่าอ้อก็อ้อ เขาว่าปู้ก็ปู้ เขาว่าปลากี่ปลาไปกับเขา อ้อ ๆ ออ ๆ ไปกับเขา ไม่คิดไม่คำนึงไม่ตั้นไม่ทาน แต่เนี้แก่มาแล้วพวกที่มีสติปัญญาอยู่จะไม่ได้รับประโยชน์อะไรจากธรรมะที่เป็นสำคัญ ๆ ซึ่งควรจะเฝ้าออกมาเป็นบางกาลนี้ จะไม่ได้รับประโยชน์เลย เพราะฉะนั้นจึงคอยเฝ้าออกมาบ้าง ๆ วันนี้อก็เฝ้าออกมาแล้วบอกว่า จะไม่ตายทับตัวเองอีกเหมือนแต่ก่อน ตายทับเขาตายทับเรา ตายแล้วตายเล่าเกิดแล้วเกิดเล่า จะไม่เป็นอย่างนั้น ไม่ซ้ำของเก่าในบุคคลคนเก่านี้อีกต่อไป เพราะฉะนั้นจึงเป็นหวังใจโลก เราจะไปในสถานที่ที่เราไป เราจะไม่ไปสถานที่ใคร ๆ ไป พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์อยู่ที่ไหน เราจะกราบราบที่ตรงนั้น

เพราะฉะนั้นพี่น้องทั้งหลายก็ขอให้พากันสร้างความคิดให้ดี นี่ละทางเดินของเราจนกระทั่งถึงสถานแดนเกษมที่พระพุทธเจ้าพระสงฆ์สาวกท่านอยู่ อยู่ด้วยอำนาจแห่งการปฏิบัติศีลธรรมนะ นี่ละทางเดินเพื่อที่อยู่ก็เหมือนอย่างนี้ ทางเดินก็คือบุญคือกุศล ที่อยู่ก็อยู่ด้วยอำนาจแห่งความดีทั้งหลาย แต่ผ่านพ้นว่าบุญว่ากุศลไปแล้ว คือเลิศยิ่งกว่านั้นเข้าไปอีก สถานที่ที่พระพุทธเจ้าประทับอยู่ และสาวกทั้งหลายท่านประทับอยู่ บุญกุศลเป็นเครื่องหนุน ๆ พอถึงที่แล้วบุญกุศลนั้นก็เหมือนบันได ส่งถึงบันไดแล้วเราก็เข้าห้อง บันไดก็เป็นบันได บุญกุศลมากน้อยนี้หนุนขึ้น ๆ หนุนขึ้นจนกระทั่งถึงที่สุดแล้วบันไดกับเราก็ขาดจาก

กัน ถ้ายังไม่ถึงที่สุดเมื่อไรแล้วมันได้ก็เป็นสายทางเดินก็ต้องอาศัยกันไป อาศัยบุญอาศัยกุศล เกิดที่ตรงไหน ๆ ต้องอาศัยบุญเกิดอาศัยบุญอยู่อาศัยบุญเสวยคุณงามความดี เมื่อถึงที่แล้วก็ติดฝังเลยเหมือนพระพุทธเจ้า

ในธัมมจักกัปปวัตตนสูตรท่านแสดงว่า ญาณนฺจ ปน เม ทสฺสนิ อุกฺปาทิ ความรู้ความเห็นอันเลิศเลอได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรา นี่เป็นบทที่แรก อุกฺปฺปา เม วิมุตฺติ บัดนี้ความกำเริบของเราในการเกิดตายอีกไม่มีแล้ว คือวิมุตติความหลุดพ้นของเรานี้ไม่มีการกำเริบอีกแล้ว นั่นท่านว่า แล้วก็ อยมฺนุติมา ชาติ ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา แต่ก่อนไม่มีคำว่าสุดท้าย ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย เหมือนสัตว์ทั้งหลาย พระพุทธเจ้าของเราตั้งแต่ยังไม่ได้เป็นศาสดา ตายแล้วเกิด เกิดแล้วตายทับถมกันอยู่นี่ตลอดก็กัปกัปปี้กัปปี้มาแล้ว แต่บัดนี้ อยมฺนุติมา ชาติ ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเราประจักษ์ในพระทัย คือประจักษ์ในหัวใจ นตฺถิทานิ ปุณฺพุกโว ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปเราจะไม่ต้องมาเกิดเพื่อความตายเพื่อความทุกข์อีกแล้ว นี่เป็น ๔ บทบาทแห่งธรรมจักร ท่านแสดงให้เห็นเบญจวัคคีย์ทั้งห้าฟัง

พอจากนั้นมาพระอัญญาโกณฑัญญะก็ आयสุมโต โภณฺทญฺญสฺส วิรชํ วิตมลํ ธรรมจกฺขุ อุกฺปาทิ ยงฺกิญฺจิ สมุทฺยธมฺมํ สพฺพนฺตํ นิโรธธมฺมํ ญาณความหยั่งทราบที่ปราศจากมลทินอย่างยิ่ง ได้เกิดขึ้นแล้วแก่พระอัญญาโกณฑัญญะว่า อะไรก็ตามในโลกนี้หาที่แน่นอนไม่ได้ เกิดแล้วดับทั้งนั้น มีไม่ดับตั้งแต่พระนิพพานอย่างเดียว พุดเป็นเครื่องรับกันว่าอย่างนั้น นี่ละพระอัญญาโกณฑัญญะได้เข้าถึงกระแสพระนิพพานแล้ว จะไม่ต้องกลับมาอีกแล้ว มีแต่จะก้าวหน้านั้นแหละ นี่แหละอำนาจแห่งบุญแห่งกุศล ท่านเหล่านี้บำเพ็ญโพธิสมภารมามากต่อมากพร้อมที่จะตรัสรู้พ้นจากโลกนี้ไปแล้ว พอพระพุทธเจ้ามาตรัสรู้ก็แย้มบานเลยไปเลย

นี่เราเป็นลูกศิษย์ตถาคตก็พากันออกพอใจในการทำบุญ อย่าปล่อยปละละเลยอย่าให้กิเลสสวมรอย เราจะทำคุณงามความดีอะไรให้สังเกตหัวใจเจ้าของ กิเลสมันจะเข้าแทรก ๆ มันจะขัดขวางนะ ถ้าเราจะทำดีไม่ว่ามากกว่าน้อยอะไร กิเลสจะเข้าไปขัดขวางเป็นอุปสรรค ๆ มากน้อยให้เราสังเกตดู นี่ละตัวมาร ๆ ให้อู้ทันที แล้วแก้มันตัดมัน มันว่าไม่ให้เราทำขึ้นชื่อว่าความดีแล้ว มันว่าไม่ให้เราไป-เราไป มันว่ามีธุระ-ไม่มีธุระ ว่าเราเคยมีธุระมามากต่อมากแล้ว มีธุระเพื่อกิเลสเราไม่เห็นวิเศษวิโสอะไร บัดนี้เราจะมีธุระเพื่อธรรมเพื่อบุญเพื่อกุศล นั่นแก้กันอย่างนั้น

เมื่อเป็นเช่นนั้นมันก็ผ่านไปได้ ๆ กิเลสก็ค่อยสุดเอื้อมไปเรื่อย ๆ แหละ ถ้าเราให้เป็นไปตามอำนาจของมันแล้ว วันหลังมันมีกำลังมากกว่าเก่าอีก แล้วสุดท้ายก็ตายกองกันอีกไม่มีท่าทางอะไรเลย พอที่จะได้หลุดพ้นจากทุกข์ เพราะฉะนั้นจงสร้างความหวังไว้ตั้งแต่ยังมีชีวิตอยู่นี้

ชีวิตนี้แหละมีความหมาย ใครจะทำอะไรให้ทำเสียเวลานี้ ตายแล้วไม่มีความหมาย

อะไรแหละ ร่างมีทุกคนทั้งเคลื่อนไหว จะเผาก็ได้ไม่เผาก็ได้ตายแล้วไม่เห็นเกิดประโยชน์อะไร แต่ใจไม่ตายนั้นสิ ใจไม่มีป่าช้า ใจนี้แหละพาไปเกิดไปตายกองกันอยู่คือใจดวงนี้ ไปสวมเข้าร่างไหนก็เรียกว่าเกิด ร่างนั้นหมดสภาพก็เรียกว่าตาย เรียกว่าตายกองกันตายทับถมกัน แต่พระพุทธเจ้าทั้งหลายท่านไม่เป็นเช่นนั้น

นี่ก็ได้พยายามตั้งแต่อายุ ๒๐ ปีบวชมา ๒๐ ปีเต็มบวชจนกระทั่งบัดนี้แล้วได้ ๖๓ พรรชานี้แล้วบวชมา ตั้งใจตั้งหน้าตั้งตาประกอบศีลธรรม รักษาเนื้อรักษาตัวเพื่อศีลเพื่อธรรม ๆ อย่างเดียวเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ ผลจะตกออกมาอย่างไรไม่แน่ไม่ทราบ แล้วแต่ท่านทั้งหลายจะพิจารณาเอา ตั้งคำพูดที่พูดสักครู่นี้ว่าแต่ต่อไปเราจะไม่มาเกิดแบบเรา เคยเกิดอีกแล้ว และเราจะไม่มาตายแบบที่เราเคยตายอีกแล้ว เราจะตายแบบเรา ถ้าว่าเกิดก็พระพุทธเจ้าท่านเกิดแบบใดเราขอกราบไหว้พระพุทธเจ้าแบบนั้น เราจะได้เกิดก็ตามเราขอกราบอย่างราบแบบพระพุทธเจ้านั้น ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้เป็นข้อระลึก

คำนี้ไม่มีที่ว่าโอ้วอวดต่อบรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลาย เป็นคำที่เราถอดออกมาจากหัวใจที่เราสละเป็นสละตายพัดกับกิเลสमतลอดสายจนกระทั่งบัดนี้ได้ ๔๗ ปีนี้แล้ว ตั้งแต่ลงจากเวทิมานี้ คำว่าลงจากเวทิก็คือได้แก่เพื่อนฝูงประชาชนญาติโยมเข้าไปเกาะไปเกี่ยวนำเราลงมา แต่ก่อนเราขึ้นอยู่บนเวทียังไม่มีกรรมกร ชัดกับกิเลสมาตั้งแต่พรรษา ๗ ถึงพรรษา ๑๖ นี้เอาเต็มเหนี่ยวอย่างไม่มีวันมีคืนไม่มีปีมีเดือน ไม่มีปีมีขลุ่ยไม่มีกรรมกรถ้าเป็นนักมวย เป็นก็เป็น ตายก็ตาย เพราะฉะนั้นพูดแล้วมันสยดสยองนะ สยดสยองในความเพียรของตัวเองว่า แหมขนาดนี้มันก็ทำได้ ถึงขนาดนั้นนะ มาคิดย้อนหลังนี้มันทำไม่ได้นี้นะ มันทำเอาเป็นเอาตายกันจริง ๆ

นี่ก็จะมีนิสัยอันหนึ่ง เพราะความมุ่งมั่น ความมุ่งมั่นนี้ไม่ใช่มุ่งมั่นธรรมดา มุ่งมั่นเพื่อความเป็นพระอรหันต์เท่านั้น เราไม่เป็นอย่างอื่นเราจะขอเป็นพระอรหันต์อย่างเดียว ไม่เป็นพระอรหันต์เราต้องตายเท่านั้น เราไม่ตายกิเลสต้องตายมีสองอย่าง จะเป็นคู่แข่งกันไม่ได้ กิเลสไม่ตายเราต้องตายมีสองอย่างเท่านั้น นั่นแหละพัดกันตั้งแต่บัดนั้นมา กรรมกรอย่ามาแยกมันเสียเวลาตาย ใครไม่เก่งให้ตายเสียเดี๋ยวนั้น ไม่ต้องมาแยกมายึดเวลาไป เราไม่เก่งก็ให้เราตาย ชัดกัน พอพ่อแม่ครูจารย์มรณภาพลงเท่านั้นหมู่เพื่อนก็เกาะพริบ ๆ เหมือนกับว่าลงจากเวทิตั้งแต่บัดนั้น ได้สั่งสอนโลกมาถึง ๔๗ ปี วันนี้ได้เปิดให้ท่านทั้งหลายฟังเสียบ้างแล้ว

จนกระทั่งถึงการตายก็เหมือนกันเราไม่ห่วงใย อย่างพูดที่ว่าหน้าศาลาหน้าวัดเรานี้สนามนี้เขาพูดเป็นความงามนะ เป็นความสวยงามเขาว่า เขาทำไว้เป็นสนามรบ ๆ เขาทำไว้เพื่อเผาหลวงตาบัวรู้ไหม ครั้นตายแล้วก็มายุ่งมาก่อเจตเจตยยะอะไรยุ่ง ก็น่าที่เขาจะคิดนี้นะ เราก็จะค้านเขาไม่ได้ การทำประโยชน์ให้โลกมากนักน้อยเพียงไรนี้เราก็ทำเห็นประจักษ์ตัวของเราอยู่ ทำไมเขามีหุมีตาเขาจะไม่รู้ไม่เห็น แล้วเรื่องเหล่านี้มันจะแสดงเป็นเนมิตถนาม

คือเป็นเครื่องระลึกขึ้นมาจนได้แหละ ถ้าหากบ้านเมืองยังเป็นอยู่ปกติดีงามอยู่อย่างนี้มันจะเป็นขึ้นแน่ ๆ

แต่ที่เราวิตกมากก็คือว่าเราไม่อยากเป็นปลาเน่าประกาศขาย กวนบ้านกวนเมืองนะซิ เอาเงินนั้นมาทำอันนี้ อาจารย์มหาบัวสร้างอันนั้น อาจารย์มหาบัวสร้างอะไร ๆ แล้วไปคว้าเอาเงินคนนั้นคนนี้กวนบ้านกวนเมือง อย่างนี้เราไม่ต้องการ เพราะตามปกติเราก็ไม่เคยกวนใคร มีมากมีน้อยที่ไปทำประโยชน์นี้มีแต่ลูกศิษย์ลูกหาขึ้นมาให้ด้วยความพอใจ เราก็รับด้วยความเต็มใจ แล้วก็ไปทำประโยชน์ให้โลกเห็น ส่วนที่จะไปขอคนนั้นขอคนนี้เราไม่เคย เราชักษาเกียรติพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าทำประโยชน์อย่างเดียว ไม่ใช่พระพุทธเจ้าเป็นคนกวนโลกกวนสงสาร ไม่เคยมีในตำรับตำรา นอกจากพระพุทธเจ้าไปที่ไหนเย็นไปที่นั่นเท่านั้น เราขอเดินตามรอยพระพุทธเจ้า รักษาพระเกียรติท่านจึงไม่กล้ารบกวนผู้ใดเลย แม้ปวารณาไว้ก็อนุโมทนาไว้อย่างนั้น ถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ เราก็ไม่ขอ แต่นี้ก็ยังไม่เห็นมีอะไรจำเป็นจริง ๆ พอจะขอ จึงไม่ได้ขอเรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้

วันนี้ได้เปิดให้พี่น้องทั้งหลายได้ฟังเสีย นี่ละการปฏิบัติธรรม ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน ขอให้เอื้อมเข้าไปในข้อปฏิบัติตามที่พระองค์ทรงสั่งสอนเถิด คำพูดเหล่านี้จะขึ้นในหัวใจของผู้ปฏิบัตินั้นแหละไม่ต้องไปถามใครเลย เจ้าของจะรู้ประจักษ์เจ้าของตัวเอง ประกาศออกมาอย่างลั่นโลกได้ไม่สะทกสะท้าน อย่างพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ท่านไม่ถามกันแหละ พอถึงแล้วปั๊บเดียวเท่านั้นพ่นแล้วรู้แล้ว นั้น

ญาณญา ปน เม ทสสนํ อุทปาติ ความรู้ความเห็นอันเลิศเลอรู้ว่าสิ้นแล้วสุดแล้ว ได้เกิดขึ้นแล้วแก่เรานั้นฟังซิ อุกุปฺปา เม วิมุตฺติ ความหลุดพ้นของเราไม่มีการกำเริบอีกแล้ว ที่จะพลิกมาไม่หลุดพ้นไม่มี อยมนฺตฺติมา ชาติ ชาตินี้เป็นชาติสุดท้ายของเรา เป็นอันว่าหมด เรียกว่าปิดบัญชีกันเรื่องเกิดตาย แต่นี้ต่อไปไม่มีอีกแล้ว นตฺถิทานิ ปุณฺพุกฺโว ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปเราไม่มีแล้วการเกิดอีกตายอีกเหมือนแต่ก่อน ประกาศขึ้นในพระพุทธเจ้าเองให้แก่เบญจวัคคีย์ฟัง เบญจวัคคีย์ก็ถ่ายทอดเอาธรรมะที่พระพุทธเจ้าประทานไว้นี้เข้าสู่หัวใจเจ้าของ ท่านเหล่านี้ก็เป็น นตฺถิทานิ ปุณฺพุกฺโว อีกเหมือนกันหมด เป็น สรณํ คจฺฉามิ ของพวกเรา

เราก็พยายามเอาของเราให้เป็นสรณะให้ได้นะ เอาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์มาเป็นสรณะของเรา สุดท้ายเราก็เป็นสรณะของเราได้เต็มหัวใจ

เอาละวันนี้เทศน์เท่านั้นละนะ เทศน์น้อย ๆ แต่มาก ๆ เค็ม ๆ นะวันนี้ รู้สึกเค็มนะวันนี้เค็ม